

Mallipergolan tarvikelista

	Mitat*	Omat mitat	Kpl
Lattia ja runko			
Puinen pihalaatta	600 x 600 tai 500 x 500		
Pystyolpat	100 x 100		
Aidan teräsjalat Kuumasinkitty teräs	102 x 102		
Yläpalkit	50 x 150		
Kattopalkit	38 x 125		
Ruuvit	RST 5 x 100		
Kaide-elementit			
Ala- ja yläjuoksut	21 x 95		
Päällyslauta	21 x 95		
Pystyrimat	21 x 45		
Päätylauta	21 x 95		
Ruuvit	RST 4-5 x 40-55		
Katto			
Ruoderimat	50 x 50		
Ruuvit	RST 5 x 100		
Valokate	Akryyli/PVC		

* Mitat ohjeellisia

Muistiinpanoja

Vinkkejä

Pergolan rakentaminen ei yleensä edellytä rakennuslupaa, mutta ennen rakentamista asia kannattaa tarkistaa kotikunnan rakennustarkastajalta.

Pintakäsittely

Puutavara, myös painekyllästetty ja lämpökäsitelty, harmaantuu ulkoikätyössä auringon ultraviolettisäteilyn vaikutuksesta. Harmaantumista voidaan ehkäistä ja puun väri palauttaa uv-suojan antavalla pintakäsittelyllä. Puun pintakäsittelyyn soveltuvat puuöljyt, kuultavat ja peittävät puunsuojat sekä ulkokäyttöön tarkoitettut maalit. Homekasvu voidaan ehkäistä käsittelemällä pinta homeenestoaineella. Ilman, maalin ja maalattavan pinnan tulee olla vähintään + 5 C ja ilman suhteellisen kosteuden on oltava alle 80 % pintakäsittelyn ja kuivumisen aikana. Pintakäsittelyaine tulee valita käyttökohteen mukaan. Lue pintakäsittelyainevalmistajan ohjeet ennen käsittelyä. Valinnassa saa apua maaleja ja puunsuoja-aineita myyvistä liikkeistä.

Painekyllästetyn puun pintakäsittelyssä on kiinnitettävä huomiota siihen, että käsiteltävä puu on riittävän kuivaa. Keväällä rakennettu pergola on riittävän kuivaa pintakäsittelyä varten loppukesällä. Jos rakennustyö ajoittuu kesään tai syksyyn, kannattaa pintakäsittely tehdä vasta seuraavana kesänä.

Lämpökäsitelty puupinta suositellaan pintakäsittelyä jo asennuksen yhteydessä. Pintakäsittelyssä tulee kiinnittää erityistä huomiota katkaisupintojen käsittelyyn, koska puu imee kosteutta luontaisesti eniten kappaleen päistä pituussuunnassa. Jos tuotteet käsitellään ennen asennusta, on kiinnityskohdat suojattava erikseen pintakäsittelyaineella asennuksen jälkeen.

Kiinnitys

Käytä lämpökäsiteltyä ja painekyllästetyn puutavaran kiinnitykseen ruostumattomasta tai haponkestävästä teräksestä valmistettuja kiinnikkeitä. Erityisen tärkeää on, että yhdessä käytettävät kiinnikkeet, ruuvit ja naulat ovat kaikki samaa materiaalia.

Huolto

Pergolan hoidossa on tärkeää vuosittainen huoltokäsittely. Puhdista pinta säännöllisesti pölystä ja irtoavasta aineksesta. Tee tarvittaessa uusintapintakäsittely pintakäsittelyainevalmistajan ohjeiden mukaisesti.

Kysy lisää Asiantuntevalta Puutavarakauppialta.

Pergola

Tutustu myös internet-sivuihin osoitteessa:

www.PUUINFO.fi

Sieltä löydät paikkakuntasi Asiantuntevan Puutavarakauppiaan osoitteen sekä monipuolisesti tietoa puun käytöstä rakentamisessa ja sisustamisessa.

Puu on hiilidioksidineutraali materiaali, joka syntyy vedestä sekä hiilestä (hiilidioksidista).

TEE ITSE PUUSTA

PEFC/02-44-08
Kestävän metsätalouden edistämiseksi.
Lisätietoja www.pefc.fi

3/2010

PUUINFO

Näin rakennat pergolan

Pergolan lattia

1 Voit tehdä lattian asentamalla valmiit puiset pihalaatat suoraan tiivistetylle sora-alustalle, toisiinsa kiinni. Toinen vaihtoehto on lattialaudoituksen paikallaan rakentaminen. Tällöin lattialaudoitukselle rakennetaan puurunko. Lisätietoja löydät terrassin rakennusohjeesta.

Runko

2 Pystytolppien katkaisu

Katkaise pystytolpat halutun pituisiksi, esimerkiksi kulmissa A ja B pituus 2250 mm ja kulmissa C ja D pituus 2100 mm (kulmien A ja B pystytolpat jätetään 150 mm pidemmiksi kuin kulmien C ja D tolpat, jotta pergolaan asennettavan valokatteen kaltevuus saa sadeveden valumaan oikeaan suuntaan).

3 Teräsjalkojen kiinnitys pystytolppiin

Lyö teräsjalat maahan pergolan pisimpien sivujen ulkoreunoihin tasan lattian etureunan kanssa. Mikäli maaperä on pehmeää, saattavat tolpan jalat painua syväälle maahan pystytolppia niihin asennettaessa, tällöin on syytä laittaa teräsjalat ensin kiinni tolppiin. Lyö pystytolpat kiinni teräsjalkoihin lekalla. Parhaiten onnistut jos laitat teräsjalan ja tolpan maahan makaamaan niin, että teräsjalan terävä pää on kivessä kiinni ja lyöt lekalla tolpan päähän.

4 Tolppien pystytys

Lovea tolppien yläpäät piirroksen osoittamalla tavalla. Varmista, että yläpäät ovat oikeaan suuntaan (ulospäin pergolasta) ennen kuin asennat pystytolpat kiinni maahan.

5 Pystytolppien yläpäät saat samaan korkeuteen

asettamalla tolppien päälle yläpalkin ja sen päälle vatupassin. Jos toinen tolpan pää on ylempänä, lyödään sitä alaspäin tai vaihtoehtoisesti sahataan oikean pituiseksi. Tue tolpat työn ajaksi vinolaudoilla toisiinsa ja katso ennen naulaamista, että tolpat ovat suorassa.

6 Yläpalkit ja niiden asennus

Katkaise yläpalkit haluttuun pituuteen (esim. 2 kpl, 4500 mm) ja viistoa päät kuvan osoittamalla tavalla. Asenna yläpalkit paikoil-

leen. Katso, että palkkien molempiin päihin jää "räystästä" yhtä paljon, kun mittaat yläpalkin yläreunasta pystytolpan ulkoreunaan. Ruuvaa palkit kiinni pystytolppiin.

7 Kattopalkit ja niiden asennus

Sahaa palkit halutun pituisiksi (esim. 7kpl, 3000 mm). Tee kattopalkkeihin piirrosten mukaiset loveukset ja päihin vinoudet (tee ensin yksi malliksi ja sovita, että loveukset ovat hyvät ja tee loput mallikappaleen mukaan). Lähde liikkeelle reunimmaisista kattopalkkeista. Asenna reunimmaiset kattopalkit yläpalkin päälle siten, että ne lähtevät pystytolppien ulkoreunasta (voit ruuvata nämä reunimmaiset kattopalkit myös pystytolppiin). Reunoihin asennettujen kattopalkkien väliin jäävään osaan jaottelet kattopalkit tasaisin välein. Ruuvaa kattopalkit kiinni esim. 5 x 100 ruuveilla.

8 Tolpan, yläpalkin ja kattopalkin valmisliitos

Pergolakaide

9 Katkaise ala- ja yläjuoksut oikean pituisiksi ja aseta ne tasaiselle alustalle esim. pergolan lattian päälle.

10 Katkaise pystyrimat (esim. 21x45 mm), halutun pituisiksi ja aseta ne paikoilleen ala- ja yläjuoksujen päälle kuvan mukaisesti.

11 Aseta toiset ala- ja yläjuoksut paikoilleen pystyrimojen päälle ja ruuvaa kiinni.

12 Katkaise päätylaudat (esim. 2 kpl 21 x 95 mm, 800 mm pituisiksi) ja ruuvaa ne kaide-elementin molempiin päihin.

13 Ruuvaa kaide-elementti päätylaudoista pystytolppien väliin.

14 Katkaise kaiteen päällyslauta (esim. 21 x 95 mm) oikean pituiseksi ja ruuvaa paikalleen.

Valokate

15 Katkaise ruoderimat (esim. 10 kpl 4500 mm pituisiksi) ja ruuvaa rimat kiinni kattopalkkeihin 5 x 100 ruuveilla.

16 Asenna valokate paikoilleen katteen valmistajan ohjeen mukaisesti.

Materiaalivaihtoehdot

Ulkokäytössä puu joutuu alttiiksi erityisesti kosteudelle ja auringon ultravioletisäteilylle. Piharakenteiden perustuksissa puu joutuu kosketuksiin myös maan ja betonin kanssa. Pergolan rakentamisessa suositellaan käytettäväksi painekyllästettyä ja/tai lämpökäsiteltyä puutavaraa, jotka antavat tavallista puutavaraa pitkäaikaisemman suojan säätilan vaihtelua ja lahoa vastaan.

Oikein pintakäsiteltyinä myös tavallinen puutavara soveltuu piharakentamiseen etenkin katetuissa tiloissa ja kohteissa, joissa rakenteet pääsevät esteettä kuivumaan. Painekyllästettyä ja lämpökäsiteltyä puutavaraa kannattaa käyttää, kun kohde on jatkuvasti alttiina sääolosuhteille kuten avoterasseissa. Suoraan maakosketukseen soveltuu parhaiten A-luokan painekyllästetty puutavara. Pergolan rakenteissa voi painekyllästettyä ja lämpökäsiteltyä puuta yhdistää keskenään.

Painekyllästetty puutavara

Painekyllästetty puutavara on käsitelty aineilla, jotka tunkeutuvat laholle alttiin pintapuun läpi sydänpuuhun asti. Painekyllästetty puutavara kestää selvästi käsittelemätöntä puuta kauemmin olosuhteissa, joissa kohde on suorassa maa- ja vesikosketuksessa. Painekyllästetty puutavara on sekä vihreänä että ruskeana. Painekyllästetyt terrassituotteet ovat kotimaista mäntyä. Lue lisää: www.kestopuu.fi

Lämpökäsitelty puutavara

Lämpökäsittely perustuu korkeaan lämpötilaan ja vesihöyryn käyttöön. Siinä puusta poistuu lahottajasiementen ravintonaan käyttämiä aineita, mikä parantaa puun lahonkestominaisuuksia selvästi verrattaessa käsittelemättömään puuhun. Lämpökäsittely parantaa lisäksi puun mittapysyvyyttä ja poistaa puusta pihkan, mikä helpottaa pintakäsittelyä. Lämpöpuu on läpivärjätynyt ruskeaksi. Lämpökäsitellyt terrassituotteet ovat kotimaista mäntyä ja kuusta. Lue lisää: www.thermowood.fi